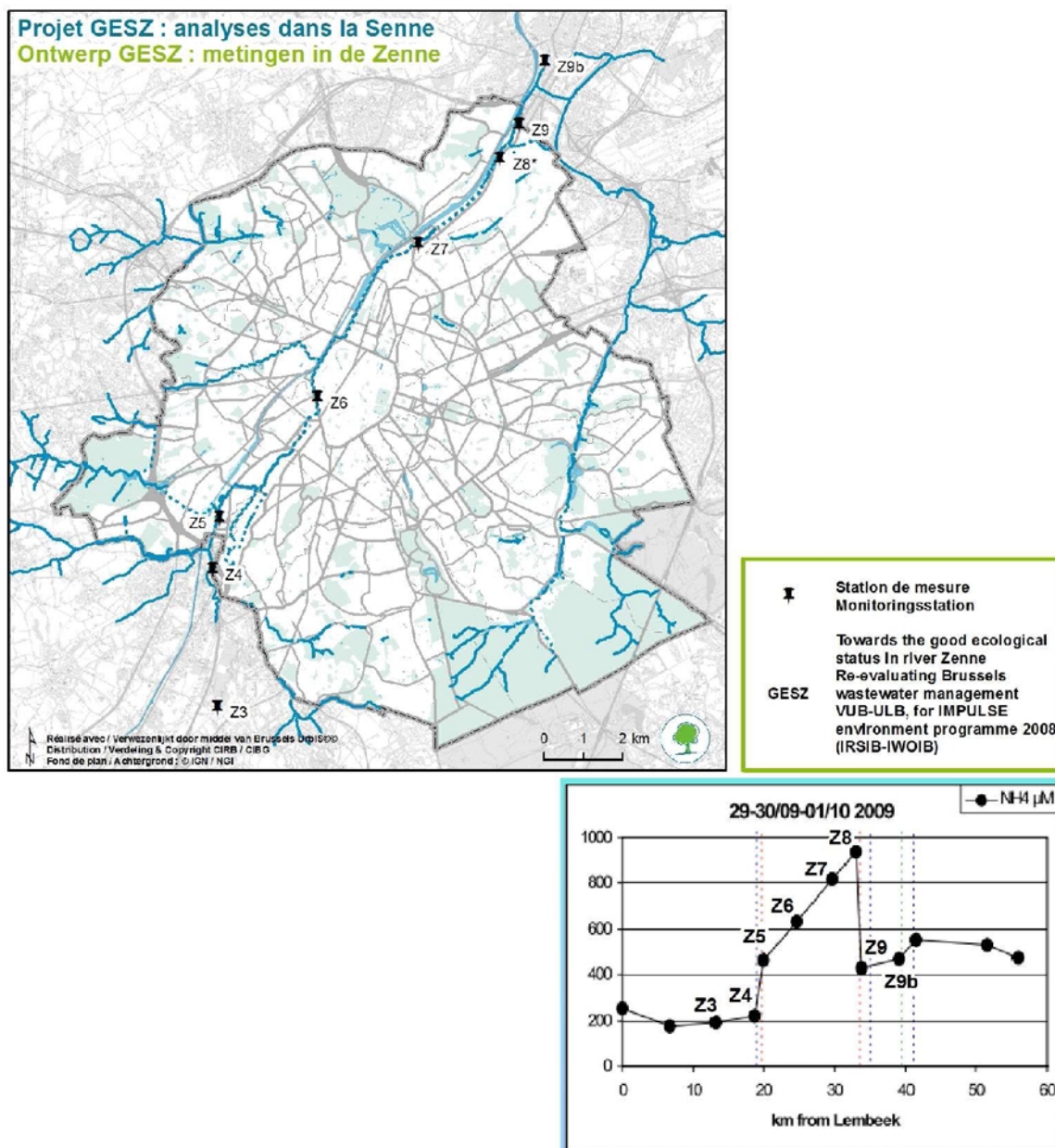

Kaart 2.18: Lokalisatie van de monitoringpunten in de Zenne en opvolging van de ammoniumconcentraties (NH_4^+) tussen de IN- en OUT-punten van de Zenne, 2009

Bron: Project GESZ, ULB-VUB, financieel gesteund door het IWOIB, 2009

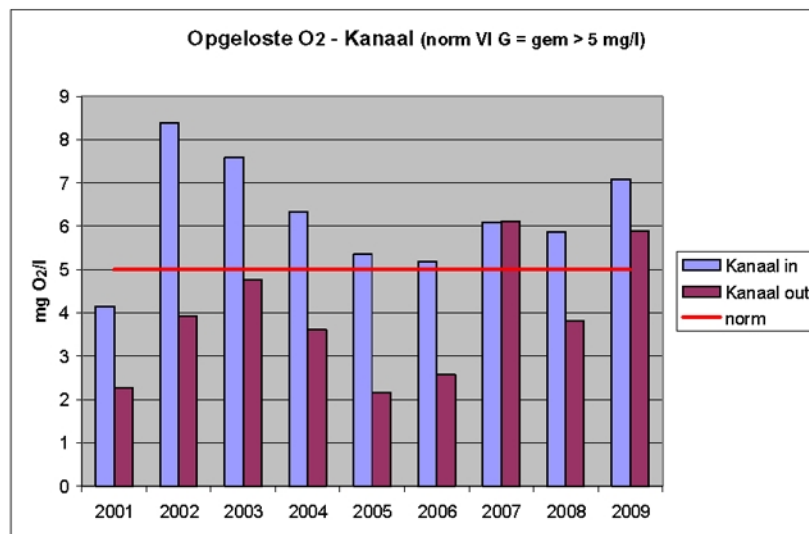
Het Kanaal

Voor het water van het Kanaal stellen we vast dat er maar weinig normoverschrijdingen zijn, zowel bij het binnenstromen als bij het verlaten van het Gewest.

Opgeloste zuurstof

Over het algemeen bereikt het water van het Kanaal Brussel met een vrij hoog gehalte aan opgeloste zuurstof: sinds 2002 voldoen de zuurstofconcentraties bij het binnenstromen van het Gewest aan de norm. In 2009 gold dat ook voor de concentratie bij het verlaten ervan, wat aquatisch leven in het Kanaal mogelijk maakt (tal van vissen).

Figuur 2.28: Evolutie van de jaarlijkse concentraties aan opgeloste zuurstof – Kanaal IN en OUT, 2001 – 2009

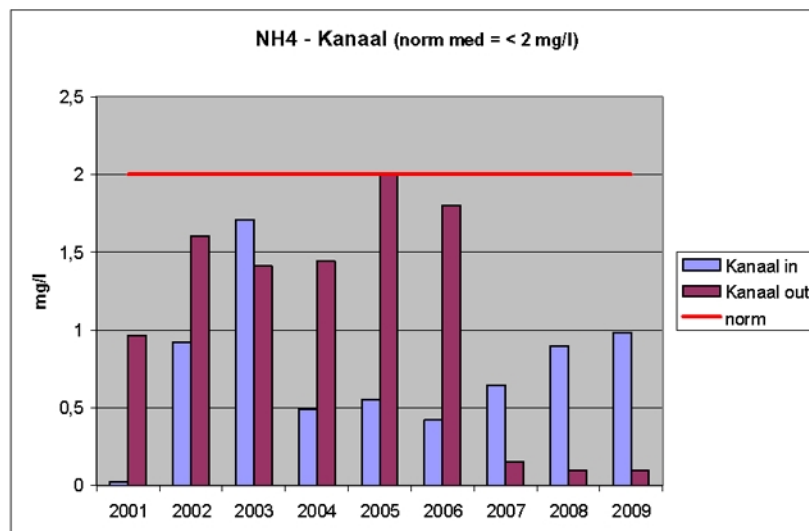

Bron: Leefmilieu Brussel, 2010

Het CZV en de concentraties aan nutriënten zijn relatief gering te noemen.

Ammonium

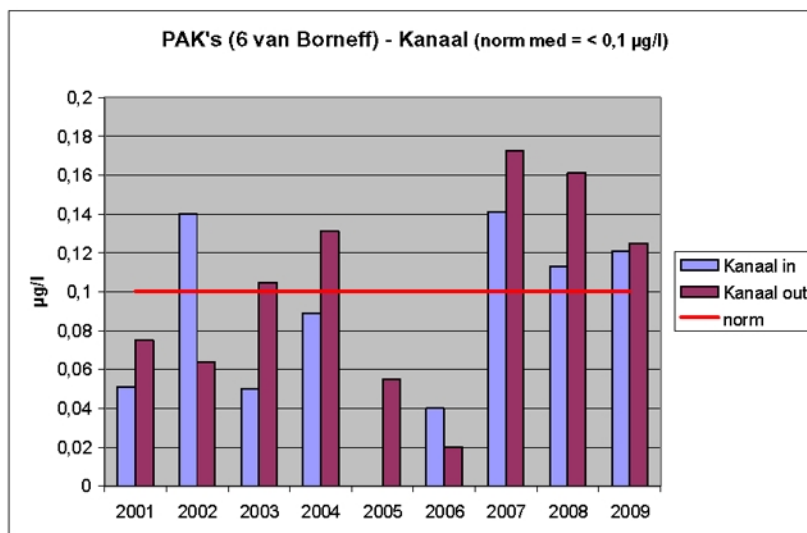
Figuur 2.29: Evolutie van de jaarlijkse concentraties aan NH₄ – Kanaal IN en OUT, 2001 – 2009

Bron: Leefmilieu Brussel, 2010

Sinds 2007 worden er betere NH₄⁺-waarden gemeten bij het verlaten van het Gewest dan bij het binnenstromen ervan.

PAK's/ 6 van Borneff

Figuur 2.30: Evolutie van de jaarlijkse concentraties aan PAK's/6 van Borneff – Kanaal IN en OUT, 2001 – 2009

Bron: Leefmilieu Brussel, 2010

De concentraties aan PAK's en PCB's zijn hoog en overschrijden de laatste drie jaar nog altijd de geldende normen, zowel bij het binnenstromen als bij het verlaten van het Gewest. De te treffen maatregelen zijn dezelfde als voor de Zenne.

Conclusie

De voor de waterkwaliteit van het Kanaal geldende normen worden meestal gerespecteerd, met uitzondering van de concentraties aan PAK's en PCB's.

Over het algemeen is de kwaliteit van het water van het Kanaal beter bij het binnenkomen van het Gewest dan bij het verlaten ervan, maar soms zijn er uitzonderingen (zie resultaten voor NH_4 2007-2009).

Sinds de aansluiting van de collectoren op de RWZI's is het Kanaal niet langer blootgesteld aan continue lozingen van afvalwater. Het blijft echter nog zekere belastingen ervaren bij zijn doortocht door het Brusselse grondgebied: rechtstreekse toestroom van water van geringe kwaliteit van de Neerpèdebeek stroomopwaarts en de Broekbeek stroomopwaarts, overpompings van water van matige kwaliteit van de Zenne naar het Kanaal om te compenseren voor het verdampingseffect, overstorten van collectoren of van de Zenne bij felle neerslag, enkele rechtstreekse en lokale lozingen van vervuild water⁸, opwerveling van pollutanten (met name PAK's en PCB's) bij het uitbaggeren van het Kanaal en verontreinigingen die te wijten zijn aan het waterverkeer.

Gezien zijn geringe debiet, werkt het Kanaal als een reusachtig bezinkbekken en moet het regelmatig uitgebaggerd worden om doeltreffend te blijven voor de scheepvaart. De accumulatie van pollutanten in het slib maakt dat het in specifieke centra behandeld dient te worden (zie hoofdstukken 2.1 "quantitatieve aspecten" en 2.2.1.2. "vigerende instrumenten").

⁸ Het Kanaal doorkruist een deel van het Gewest, waar er nog geen riolering is.

De Woluwe

De Woluwe, die haast nergens met vervuilende lozingen te kampen krijgt tijdens haar doortocht over Brussels grondgebied, verlaat het Gewest met een goede kwaliteit: de kwaliteitsnormen worden haast altijd gerespecteerd. De enige overschrijding in 2009 hield verband met de PAK benzo(k)fluorantheen.

De kwaliteit van de Woluwe was altijd al vrij goed te noemen in het verleden en dat is alleen maar zo gebleven. Sinds 2001 respecteert de Woluwe de normen voor opgeloste zuurstof en het CZV, die als essentiële parameters gelden voor het aquatische leven.

De analyses van het netwerk van milieumetingen bevestigen deze fysisch-chemische kwaliteit.

Globale samenvattende beoordeling van de chemische kwaliteit van de waterlopen

Bovenstaande beschrijvingen buigen zich over de kwaliteit van de verschillende waterlopen, parameter per parameter. Om echter een globale evaluatie van de kwaliteit van een waterloop te kunnen verrichten, moeten deze verschillende resultaten gecombineerd kunnen worden door ze een bepaalde weging toe te kennen in functie van hun relatieve impact op het respectieve waterlichaam.

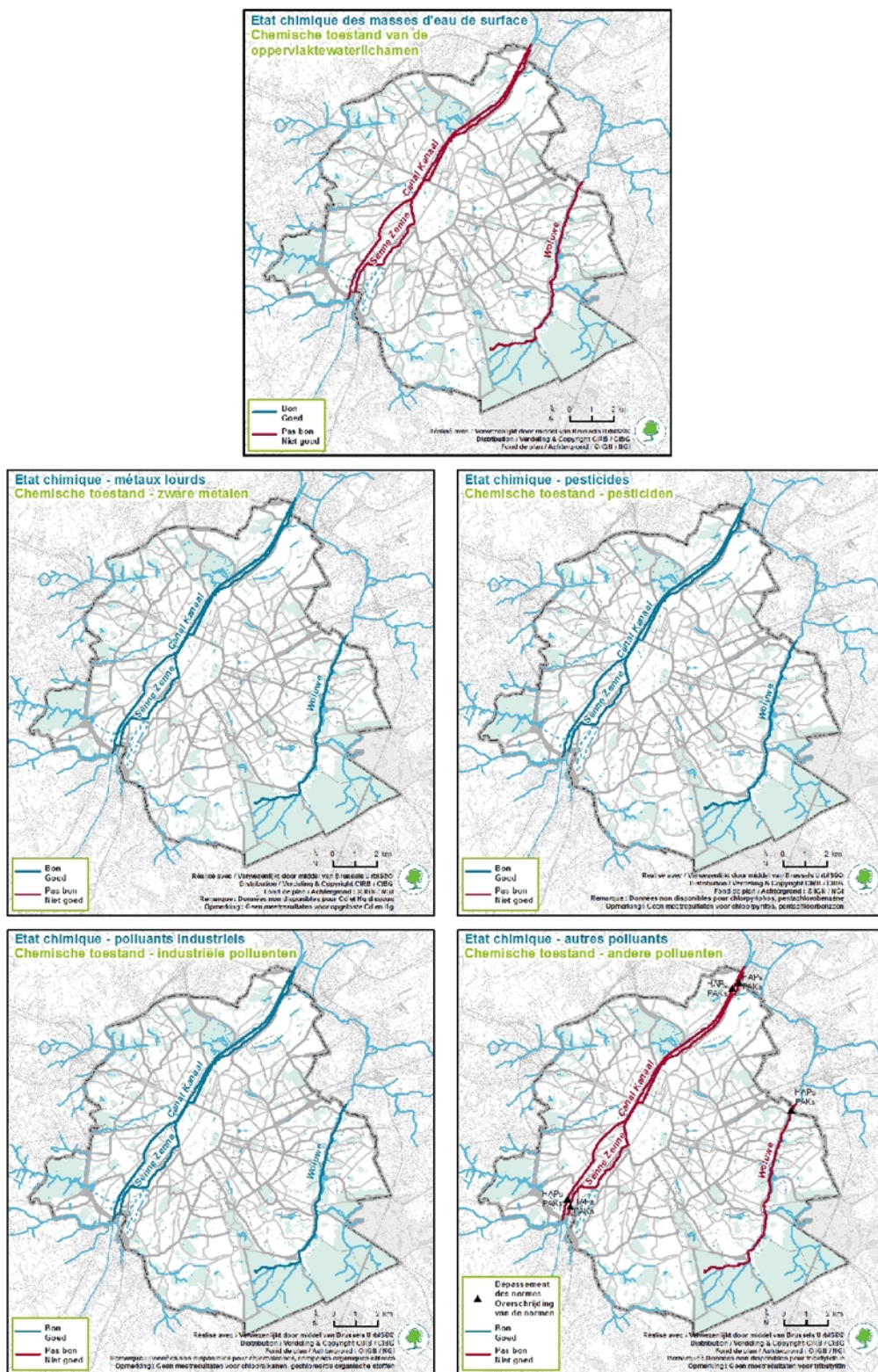
Op dit ogenblik worden er verschillende wetenschappelijke methodes onderzocht om een dergelijke globale synthetische evaluatie van de fysisch-chemische kwaliteit van een waterlichaam mogelijk te maken. In afwachting van doorslaggevende resultaten gebeurt deze kwalitatieve beoordeling dus op basis van waargenomen overschrijdingen ten opzichte van de vigerende normen en drempelwaarden, in toepassing van het principe "one out / all out"⁹, dit wil zeggen dat het waterlichaam wordt beoordeeld door de minst goede beoordeling op basis van de biologische groepen (zie kaarten 2.19).

In toepassing van dit principe gelden de 3 besproken waterlichamen als van slechte kwaliteit op het vlak van gevaarlijke stoffen en dat om verschillende redenen:

- Voor de zware metalen werden er in geen enkel van de waterlichamen overschrijdingen vastgesteld;
- Voor pesticiden is de situatie genuanceerder: voor het Kanaal bij het binnenkomen van het Gewest en voor de Zenne, zowel bij het binnen- als bij het buitenstromen, werden er overschrijdingen vastgesteld voor diuron; voor de Zenne zijn er verder ook overschrijdingen voor isoproturon, zowel bij het binnenkomen als bij het verlaten van het Gewest;
- Er is sprake van een overvloedige aanwezigheid van DHEP, een industriële pollutant, in het Kanaal bij het verlaten van het Gewest en in de Zenne, zowel bij het binnen- als buitenstromen van het grondgebied;
- De PAK's (6 van Borneff) blijken overal in overvloedige mate aanwezig.

⁹ Het principe dat op dit ogenblik op Europees niveau wordt toegepast.

Kaarten 2.19: Evaluatie van de chemische toestand van de 3 belangrijkste waterlichamen in het BHG: synthesekaart en specifieke kaarten voor zware metalen, pesticiden, industriële polluenten en andere polluenten, 2009

Bron: Leefmilieu Brussel, 2010